

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Historico-Juridicus De Præcedentia Controversa
Monachos Benedictinos Inter Et Canon. Regulares S.
Augvstini**

Stolte, Benedict

Erfordiaae, 1730

VD18 1179271X

§. II. Alia probatio exponitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64547)

„in *Germania* Cœnobiorum gymnasia
 „(ne quid de *Italiæ, Galliarumquæ & Hispa-*
 „*niarum, cœterarumquæ* Provinciarum
 „christianarum Monasteriis nobilissimis,
 „præcipuè verò de *Cassinensi, Cluniacensi,*
 „*Floriacensi* hîc dicamus) virtutibus, & in
 „patriam beneficiis florebant &c. &c.
 Hæc & plura *Petreus*, qui & paulò ante
 Monasterium s. MICHAELIS *Hildesii* à s.
 BERNWARDO constructum, *pietatis, Lite-*
rarumquæ & humanitatis Domicilium, fruga-
lis sanè hospitalitatis nomine etiamnum celebre,
 dixerat. Computenter ista Benedictinorum
 elogia, & judicetur, an ORDINI com-
 petant ad vitam duntaxat contemplati-
 vam instituto?

§. II.

Alia probatio exponitur.

71. Probatur 4to: Ex *Can. 25. causâ*
16. q. 1. ubi BONIFACIUS IV. Papa ait:
 „Sunt nonnulli, nullo dogmate fulti, au-
 „dacissimè quidem, zelo magis amaritu-
 „dinis, quàm dilectionis inflammati, affe-
 „rentes, Monachos, quia mundo mortui
 „sunt, & Deo vivunt, sacerdotalis officii
 „potentiâ indignos; sed omninò labun-
 tur,

tur, neque enim s. BENEDICTVS, Mo-⁶⁶
 nachorum præceptor almificus hujus rei⁶⁶
 fuit aliquo modo interdictor." Addit D.
 THOM. 2.2. q. 187. a. 1. in C. improbat (BO-
 NIFACIVS) prædictum errorem ex idoneita-
 te Monachorum; cùm in fine cap. subdit. quan-
 tò quisque est excellentior, tantò & in illis, sc.
 Spiritualibus operibus potentior. Et CLE-
 MENS V. statuit in Conc. Vienn. quod Mo-
 nachi (BENEDICTINOS intelligit) quilibet
 ad monitionem sui Abbatis se faciant ad omnes
 ordines promoveri. CLEMENT. ne in agro
 §. ad ampliationem, de statu Monacho-
 rum, ex quibus sic argumentor.

Quod ex SS. Canonibus habetur, con-
 venire ORDINI S. BENEDICTI, hoc cer-
 tum est, de jure ei convenire, atquè ex cit.
 Canonibus habetur, Clericatum conve-
 nire ordini s. BENEDICTI, ergo clerica-
 tum ei convenire, *de jure* certum est.

Minor probatur: quia secundùm illos
 Canones, Benedictini sunt digni sacerdo-
 tio, & debent ad nutum Abbatis ad ordi-
 nes promoveri, quia s. BENEDICTVS id
 vult, uti etiam patet ex dictis n. 63. ergo
 ex istis Canonibus habetur, Clericatum
 convenire ordini Benedictino, ergo fal-

sum est, quod COMMENTATOR fol. 51. scribit: *Certum est, Monachos non posse de jure Clericatu insigniri.*

72. DICES. Cum COMMENTATORE fol. 54. & alibi sæpè, clericatum Monachis convenire tantùm dispensativè.

Sed contra: Cui convenit aliquid dispensativè, illud habet & supponit legem prohibentem, sed ORDO BENEDICTINVS non habet, nec supponit legem prohibentem Clericatum, uti patet *ex cit. Can.* & ipsâ regulâ, quæ usque ad eò imperat Abbati, ut de suis eligat presbyterum vel Diaconum, *maj. constat*, quia dispensatio est relaxatio legis.

CONFIRMATUR: Quod alicui convenit dispensativè, illud supponit materiam dispensandi, & vinculum à superiore potestate relaxandum, atqui Monachis Benedictinis incapacitas clericatûs (quæ deberet esse materia dispensationis) non convenit vi suæ regulæ, utpote Clericatum non tantùm non interdicentis, sed etiam præcipientis. Nec MONACHI BENEDICTINI ullo vinculo aut voto se obstrinxerunt ad clericatum non suscipiendum, à quo per superiorem potestatem essent

essent absolvendi, ergo MONACHIS BENEDICTINIS non convenit materia dispensandi in Clericatu, ergo Clericatus ipsis non convenit dispensativè; imò defectu materiæ, & obligationis contrariæ dispensatio convenire non potest.

Accedit, quod Benedictinis Candidatis aliquot diebus, vel saltem vesperâ, antequam vestiuntur habitu Monastico, detur unâ cum tonsura habitus Clericalis, sc. tunica thalaris cum superpelliceo & baretta, ut ait VIRG. *mur. verm. sec. 3. c. 21.* sicquè gaudeant utroque Privilegio, & fori & Canonis.

73. Unde sequitur, quod, si esset Monasterium, regulam s. BENEDICTI cœterum observans, in hoc tantum deficiens, quod nullum ex Benedictinis habeat Clericum & sacerdotem, non esset genuinè Benedictinum.

Falsò ergò dicit COMMENTATOR fol. 142. Monasteria Benedictinorum secundum fundatoris mentem juxta vetus s. BENEDICTI institutum, merè Laicorum esse. Benè econtra HÆFFTENVS *disq. Monast. l. 3. tract. 7. disq. 1.* allegat FRANC. BIVARIUM in apologetico pro LVCIO

Dextro, ubi reprehendit GABRIELEM PENNOTVM l. 2. *histor. cler. Canon. c. 18. n. 4. & 7.* asserentem, Divum BENEDICTVM suis, non ut Clericis, sed ut Laicis regulam vitæ præscripsisse, in quâ de clericis Monachis ne verbum quidem habeatur. cum capita 60 & 62 evidenter monstrant contrarium, & regula s. BENEDICTI magis, quàm s. AVGVSTINI dici possit clericalis, hâc nullam, illâ crebriorem sacerdotis faciente mentionem.

74. Et sic congregatio Fratrum voluntariè pauperum, merè Laicorum, quæ teste BVSCHIO de *reform. mon. c. 26. anno 1470. in Hildesem* primò surrexit, verè fuit Ordinis s. AVGVSTINI, secundùm cuius regulam vivere promiserant, & idcirco me (inquit BVSCHIVS) in *Sulta Patrem* de mandato Domini *Hildesemensis*, in visitatorem & confessorem suum delegerunt. Sic & contra regulam s. AVGVSTINI non peccavit congregatio, seu Capitulum *Windesemense*, suis prohibens curam animarum, ac recusans, ad sui unionem recipere Monasterium *Novi Operis Hallis*, cum aliis sibi Capitulariter unitis, ex hac ratione: „ quia *Præpositi* præfatorum Monasteriorum

rum magnæ sunt dignitatis, multas habentes Ecclesias parochiales, sibi & Monasterio suo incorporatas, quas per patres suos regere oporteret. Insuper & Archidiaconatum latissimum 2000. penè animarum, hominum sæcularium habet Monasterium Novi Operis; & Monasterium ad s. MAVRITIVM ipsum est in se Ecclesia parochialis satis populosa. Ista omnia primæ institutioni nostræ reformationis fuerunt semper, & hodie sunt contraria, & Capitulum nostrum usque in præsens talia ad unionem suam recusavit assumere Monasteria. Et sic Monasterium Novi Operis, cum aliis sibi unitis, constituebat Capitulum speciale, retentis eis, quæ *Windesemensibus* non competebant: sc. ut hujus Capituli *Prælati* retinerent nomen *Præpositi* (cum *Windesemenses* debeant vocari *Priores*) & tam ipsi, quàm Fratres uti possint biretis, & publicè prædicare propter Ecclesias sibi incorporatas. ita *BVSCHIVS de reform. mon. c. 20. in Manuscripto Kiloniensi.* Ac proinde *Canonici Regulares Windesemenses* non nisi dispensativè administrant Parochias, & utuntur biretis, clericis tamen

convenientibus; potiùs ergo clerici per accidens, quàm Benedictini.

75. Mirum sanè, *Canonicos regulares regulam s. BENEDICTI, ut Laicis tantùm scriptam deprædicare, cùm idem BVSCHIVS l. I. de reform. mon. cap. 45. dicat: ea quæ nos (Canonici regulares) habemus in statutis, omnia penè in regula continentur s. BENEDICTI (saltem in Ord. relig. vivendi edito SS. P. BENED.)* *Et regula s. AVGVSTINI nihil penè continet, nisi charitatem duntaxat, Et tria substantialia, paupertatem, castitatem Et obedientiam, quæ modis miris in eâ (regulâ s. BENEDICTI) declarantur.* Minùs ergo honorificum esset, Clericis essentialiter talibus, statuta sua, ac regulæ suæ illustrationem, vitæquè normam ex regula, essentialiter Laicali emendicare. Ecce Domini *Canonici Regulares*, sequendo ductum vestri *COMMENTATORIS*, quò prolabimini? sed

76. DICET ALIQUIS: regulam non esse de essentia statûs religiosi, cùm Mandatorum Dei, & Votorum substantialium observantia sufficienter hominem ducere possit ad perfectionem religiosam absque regulâ.

Resp.

Resp. Ndo Antecedens: Ordo enim cu-
 jusque religionis in specie desumitur à re-
 gula, ordinis animâ, & particularibus con-
 stitutionibus, unum ordinem ab alio di-
 stinguentibus, & ideo constituentibus.
 Ita AZORIVS *instit. moral. tom. 1. l. 11. c. 24.*
 ubi quærit 4. unde sit Religiosorum di-
 versitas? "Respondet D. TH. 2. 2. q. 188. a.
 „1. ad 2. Religionum diversa esse institu-
 „ta, aut ex regula, aut ex constitutioni-
 „bus regulæ adjunctis, aliæ enim S. BASI-
 „LII, aliæ S. BENEDICTI, aut S. AVGV-
 „STINI, aut S. FRANCISCI regulam ser-
 „vant. aliæ rursus, licet unam eandem-
 „quæ vitæ regulam teneant, variis tamen
 „constitutionibus discernuntur; *Domini-*
 „*cani, Canonici Regulares, Eremitæ Augusti-*
 „*niani, Præmonstratenses* sub unâ S. AVGV-
 „STINI regula militant, at diversis omni-
 „nò constitutionibus gubernantur. ha-
 ctenùs AZOR. LESSIVS C. 41. D. 1. n. 9.
 Sic loquitur. "Quamvis non numerentur
 „à DD. nisi quatuor regulæ approbatæ,
 „sub quibus omnes religiosi militant, vi-
 „delicet BASILII, BENEDICTI, AVGV-
 „STINI, & FRANCISCI, tamen singuli
 „suæ regulæ proprias constitutiones ad-
 jun-

„junxerunt, quibus inter se discrepent,
 „etiamsi eandem regulam sequantur. huc-
 „usque LESSIVS.

Specialiter de regula s. AVGVSTINI
 BVSCHIVS *Chron. Windesemensis l. 1. c. 22.*
fol. 92. hæc scribit: “Cum plurimi Reli-
 „giosi ordinum diversorum solemnem fa-
 „ciant professionem secundum regulam
 „s. AVGVSTINI; sola tamen diversitas
 „statutorum differentiam facit ordinum
 „singulorum statum, *habitum*, mores, ritus,
 „& Cæremonias hujusmodi Ordinum sin-
 „gulorum specialiter exprimentium; deni-
 „que nulla religio, nullaquè cujuscunque
 „ordinis & Conventûs persona regulam
 „s. AVGVSTINI ad plenum poterit ob-
 „servare sine certis constitutionibus.

§. III.

Solvuntur Objectiones.

77. OBJICIES I. Laicus non instituit
 ordinem clericalem; s. BENEDICTVS
 fuit Laicus, uti dicit COMMENTATOR
fol. 50. n. 149. fol. 51. & 140. ergo Ordo s.
 BENEDICTI non est Clericalis. Resp. I.
Retorquendo: Laicus non instituit Ordi-
 nem Clericalem, sed RAMIRVS Rex fuit
 Lai-